

**INFORME DE L'ESTAT DE
L'ASSOCIACIONISME JUVENIL**

HORTA-GUINARDÓ

INTRODUCCIÓ

Els informes de l'Estat de l'Associacionisme Juvenil del CRAJ i del CJB són una eina de treball, politització i visibilitat de les **circumstàncies, demandes i necessitats de l'associacionisme juvenil de base comunitària** a la ciutat de Barcelona. Aquests informes territorials són una anàlisi i una proposta d'abordatge de les problemàtiques de cada districte que ens permeten recollir i difondre l'estat de les entitats, interlocutar amb les regidories i fer posteriorment un suport a les entitats i un seguiment dels acords presos amb l'administració.

Entenem associacions i col·lectius juvenils de base comunitària com a joves que s'organitzen voluntàriament amb una finalitat d'implicació col·lectiva a l'entorn i de transformació dels barris. Associacions i col·lectius sempre liderats i gestionats per persones joves.

Per nosaltres és important assegurar que l'associacionisme juvenil de base comunitària **pugui desenvolupar els seus projectes en tant que motors de cohesió social** i implicació comunitària en el seu entorn més proper i **garantir el dinamisme, continuïtat i creació de teixit associatiu al territori**.

Aquests informes es duen a terme amb la col·laboració d'aquelles entitats que, complint els criteris anteriors, participen dels espais de trobada que ofereixen el CRAJ i el CJB. En aquests espais, les associacions i col·lectius poden exposar com perceben l'estat de l'associacionisme juvenil al territori en relació amb 3 eixos: **espais dignes, espai públic i comunitat**. Hem escollit aquests eixos després de detectar necessitats comunes de l'associacionisme juvenil de base comunitària a tota la ciutat de Barcelona que necessiten ser abordades seguint la idiosincràsia de cada barri i districte.

Així, hi trobareu les dades demogràfiques, de participació i territorials que ajuden a contextualitzar l'estat de les joves i l'associacionisme juvenil a Barcelona, seguides de les demandes de les organitzacions juvenils i els denominadors comuns dels diferents districtes. Finalment, es recullen els compromisos a complir quan es van acordar des de les diferents regidories dels districtes i en quin estat es troben actualment.

Els 3 eixos:

COM ESTAN LES JOVES DEL DISTRICTE

Demografia

15,41%

joves de 15 a 29 anys.¹

Interculturalitat i arrelament

25,91%

joves de 15 a 29 anys tenen nacionalitat estrangera.²

Educació

29,8%

Estudis universitaris³

66,7%

Estudis postobligatoris³

* 60,4% d'alumnat d'ESO i el 69,6% d'alumnat de Batxillerat estudia en centres públics. Al conjunt de Barcelona són el 38,2% i el 36,3% respectivament.⁴

Treball

Salari mitjà joves de 16 a 24 anys.⁵

9.365,8€

Salari mitjà joves de 25 a 29 anys.⁵

18.948€

Habitatge i emancipació

803,6€

preu registrat mitjà dels habitatges de lloguer

* Al conjunt de la ciutat 1.009,4€.⁶

Renda mitjana del territori

18.414€

renda familiar anual disponible per càpita (bruta)

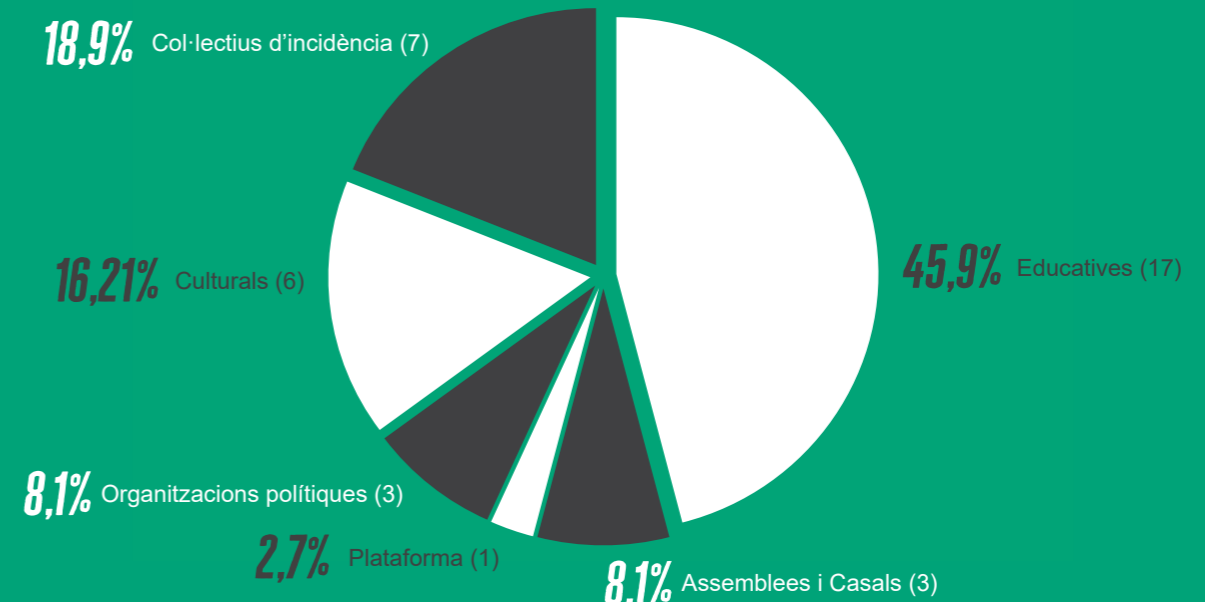
* És un 14,01% inferior a la mitjana de Barcelona.⁷

* 1 Dades padró municipal, gener 2022
2 Dades padró municipal, gener 2021
3 Dades padró municipal, gener 2021

4 Consorci d'Educació. Memòria 2020-2021. Són les dades més actualitzades.
5 Dades OMD, Departament d'Estadística i Difusió de Dades, a partir de l'exploració de la MCVL, 2018
6 Generalitat de Catalunya. Secretaria de l'Agenda Urbana i Territori, a partir de fiances de lloguer de l'INCASÒL, 3r trimestre 2022
7 Atlas de distribución de renta de los hogares. Instituto Nacional de Estadística, 2020

COM PARTICIPEN LES JOVES DEL DISTRICTE?

Al districte d'Horta-Guinardó hi ha un total de 51 entitats juvenils, de les quals 37 són associacions juvenils autogestionades i de base comunitària. En el següent gràfic es mostren les tipologies d'aquestes 37 associacions juvenils, ja que és amb les que es busca treballar des de l'Àrea de Territori:

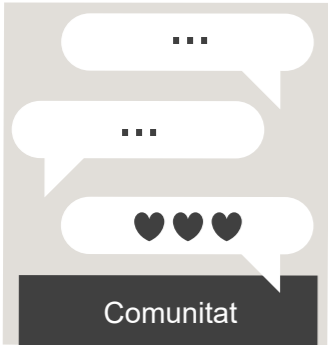
Ha participat d'aquest informe el Consell de Joventut d'Horta-Guinardó (CJD7), plataforma que aglutina 23 entitats juvenils del districte: AE Can Baró, Esplai La Gralla, AEiG Perot Guinarda, AEiG Salvador Espriu, AE Mafeking, AE Sant Francesc Xavier, Diables d'Horta, Esplai Isard Flor de Neu, Esplai Torxa, Esplai Trencaclosques, Esplai Xangó, FOC, Grup Scout Makarenko, AEiG El Carmel, Esplai Sant Cebrià, Queixal d'en Xòves, Casal de Joves Font d'en Fargues, Arran Horta, Arran Guinardó, Vaquetes del Guinardó, Assemblea de Joves del Girapells, Horteres i Reducte Hortenc.

COM ESTAN LES ORGANITZACIONS JUVENILS DEL DISTRICTE?

Temàtica

Indicadors

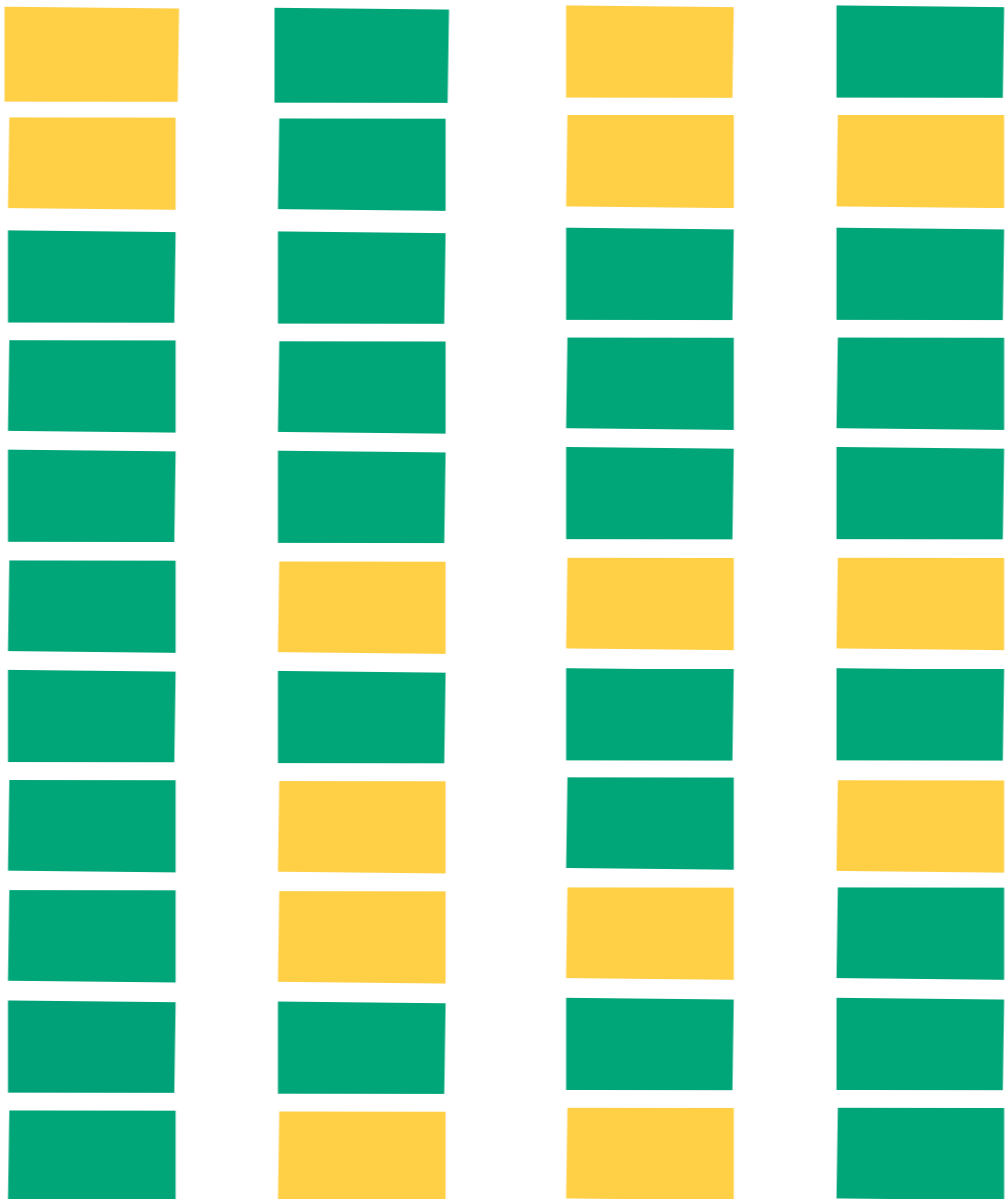
1	Gestió de l'espai en relació amb el desenvolupament del projecte
2	Condicions de l'espai
3	Estabilitat/continuitat de l'espai
4	Ús de l'espai públic en activitats ordinàries
5	Tramitació de permisos per esdeveniments extraordinaris a la via pública conforme la normativa
6	Obtenció de materials per esdeveniments extraordinaris a la via pública
7	Horaris dels esdeveniments extraordinaris a la via pública
8	Localització dels esdeveniments extraordinaris a la via pública
9	Relació amb el veïnat
10	Relació amb altres entitats del territori i espais comunitaris
11	Participació de l'entitat en espais promoguts des de districte

AE Mafeking

AE Sant Francesc Xavier

Esplai Sant Cebrià

Consell de Joventut d'Horta-Guinardó

Llegenda

- Green: L'entitat compta amb l'espai adient per al seu projecte
 - Yellow: L'espai limita el desenvolupament del projecte de l'entitat
 - Red: L'entitat no compta amb l'espai adient per desenvolupar el projecte
- Green: Les condicions físiques són adequades
 - Yellow: Les condicions físiques limiten el correcte desenvolupament de l'entitat (dimensions inadequades, desperfectes, el tipus d'espai no respon a la finalitat del projecte)
 - Red: Les condicions físiques són inadequades (grans desperfectes o impossibilitat de desenvolupar-hi activitat)
- Green: Seguretat de continuïtat (per 2 o més anys)
 - Yellow: Incertesa (menys de 2 anys, conveni verbal o inexistència de conveni)
 - Red: Pèrdua imminent de l'espai
- Green: L'espai públic permet desenvolupar el projecte
 - Yellow: L'espai públic limita el desenvolupament del projecte
 - Red: L'espai públic o l'ús d'aquest per altres agents no permet desenvolupar el projecte
- Green: S'han obtingut més del 50% dels permisos sol·licitats
 - Yellow: S'han obtingut menys del 50% dels permisos sol·licitats
 - Red: No s'han obtingut els permisos sol·licitats
- Green: S'han facilitat els materials requerit i s'han ofert alternatives en els materials que no pot proveir districte en més del 50% d'activitats extraordinàries organitzades
 - Yellow: S'han facilitat els materials requerit i s'han ofert alternatives en els materials que no pot proveir districte en menys del 50% d'activitats extraordinàries organitzades
 - Red: No s'han facilitat els materials requerits ni s'han ofert alternatives en els materials que no pot oferir districte
- Green: S'ha concedit o consensuat l'horari entre entitat i districte en més del 50% de les activitats extraordinàries realitzades
 - Yellow: S'ha concedit o consensuat l'horari entre entitat i districte en menys del 50% de les activitats extraordinàries realitzades
 - Red: No s'ha concedit o consensuat l'horari entre entitat i districte
- Green: S'ha concedit o consensuat la localització entre entitat i districte en més del 50% de les activitats extraordinàries realitzades
 - Yellow: S'ha concedit o consensuat la localització entre entitat i districte en menys del 50% de les activitats realitzades
 - Red: No s'ha concedit o consensuat la localització entre entitat i districte
- Green: L'entitat desenvolupa el projecte amb una bona relació amb el veïnat.
 - Yellow: L'entitat desenvolupa el projecte malgrat algunes tensions amb el veïnat.
 - Red: L'entitat desenvolupa el projecte amb dificultats per l'existència d'un conflicte manifest amb el veïnat.
- Green: La relació amb les altres entitats permet que es faciliti una coordinació entre entitats quan es necessita o l'entitat participa activament d'una xarxa comunitària
 - Yellow: La relació amb altres entitats dificulta poder articular una xarxa comunitària o coordinacions entre entitats
 - Red: La relació amb altres entitats no permet articular una xarxa comunitària o coordinacions entre entitats
- Green: L'entitat està assabentada dels diferents espais de participació ciutadana existents i hi participa
 - Yellow: L'entitat està assabentada dels diferents espais de participació ciutadana existents, però no hi participa
 - Red: L'entitat no està assabentada dels diferents espais de participació ciutadana existents i, per tant, no hi participa

Des del CJB hem elaborat uns indicadors per valorar si es donen les condicions necessàries per promoure l'associacionisme juvenil des d'una perspectiva comunitària. Aquest semàfor plasma la situació en la que es troben les diferents entitats o plataformes en relació a aquests indicadors.

QUÈ DEMANEN LES ORGANITZACIONS JUVENILS?

1 Rehabilitar les dues plantes superiors de Can Crehuet

La casa de Can Crehuet va ser comprada l'any 2019 per l'Ajuntament i cedida a la Coordinadora d'Entitats d'Horta i al CJD7. L'edifici es troba en molt mal estat, i les entitats en reclamen una reforma integral. L'espai disposa d'un pati i tres pisos, dels quals només en poden fer ús d'un d'ells perquè les altres dues plantes estan en risc d'esfondrament.

Les entitats del barri demanen una **reforma de les dues plantes de dalt** per poder oferir activitats i poder dur a terme els seus projectes en un espai digne.

Aquesta demanda s'emmarca:

- [Pla d'Adolescència i Joventut 2017-2021](#): Dotar d'espais de qualitat les entitats.
- [Pla d'Equipaments i Serveis Juvenils de Barcelona 2018-2028](#): Línia 8- Reconèixer i donar suport a iniciatives i projectes autogestionats juvenils.

2 Garantir espais dignes i que donin resposta a les necessitats de l'associacionisme juvenil

Un gran nombre d'entitats de lleure educatiu del districte es troben amb problemàtiques respecte al local on dur a terme la seva tasca educativa. Ens trobem amb algunes entitats que no tenen local, com és el cas de l'AEiG El Carmel, que tenen el material repartit en diferents espais municipals, l'escola Coves d'en Cimany, i seus d'altres entitats. Altres entitats, com ara l'Espai Torxa, que s'allotgen a espais municipals dels quals s'han endurit les condicions d'ús, i han deixat de respondre les necessitats de les entitats (no es pot accedir a l'espai amb independència, no es disposa d'espai per reunions fora de l'horari d'espai/cau...). O d'altres entitats que el seu espai no es troba en unes bones condicions d'habitabilitat, com és el cas de l'Espai Arc Iris.

D'altra banda, la demanda històrica de rehabilitació i cessió d'espais com La Bòbila, Can Crehuet o el Bloc 17 encara són vigents i cada vegada són més necessàries. Aquesta situació es dona especialment en els barris més perifèrics del districte com ara el Carmel, la Teixonera o Can Baró. En aquest sentit, es demana especialment la rehabilitació dels espais de La Bòbila de la Teixonera, demanda de fa més de sis anys, i així com la rehabilitació de l'espai i continuar amb el procés de regularització i cessió del Bloc 17.

Aquesta demanda s'emmarca:

- [Pla d'Adolescència i Joventut 2017 - 2021](#): Dotar d'espais de qualitat les entitats.
- [Pla d'Equipaments i Serveis Juvenils de Barcelona 2018-2028](#): Línia 8- Reconèixer i donar suport a iniciatives i projectes autogestionats juvenils.
- [Mesura de govern per garantir i millorar la incidència de l'associacionisme educatiu de base comunitària a la ciutat](#): Facilitar l'ús dels equipaments municipals; Incrementar el nombre d'entitats allotjades en equipaments municipals.

QUÈ DEMANEN LES ORGANITZACIONS JUVENILS?

3 Facilitar l'organització d'esdeveniments a la via pública

A l'hora d'organitzar esdeveniments a la via pública, les entitats juvenils dinamitzen els barris i ofereixen una oferta d'oci alternatiu i autogestionada d'un alt valor comunitari. Sovint, però, es troben amb dificultats per part de l'administració per dur-los a terme: no es proveeixen tots els materials requerits (punts de llum o lavabos portàtils), es retallen els horaris de finalització, s'ofereixen localitzacions diferents de les sol·licitades, coincideixen esdeveniments en un mateix espai, o inclús no s'acaben concedint els permisos. **Les entitats demanen que des de districte es garanteixin uns mínims per facilitar l'organització dels esdeveniments concedint els permisos amb antelació i oferint el material i els horaris sol·licitats.**

En un moment de reactivació i de necessitat de relleu i d'entrada de recursos econòmics per part de les entitats ja existents, o per part d'aquelles que intenten néixer a la perifèria del districte, els actes en espais públics són crucials per aquest fi.

Aquesta demanda s'emmarca:

- [PAD+ 2020-2023](#): Caus i esplais: regular l'ús de l'espai a la via pública. Incrementar la participació veïnal en el disseny i la gestió de l'espai públic
- [Pla d'Adolescència i Joventut 2017 - 2021](#): Facilitar i legitimar l'ús de l'espai públic per part dels i les joves.
- [Mesura de govern per garantir i millorar la incidència de l'associacionisme educatiu de base comunitària a la ciutat](#): Facilitar la presència i l'ús de l'espai públic a l'associacionisme educatiu.

4 Millorar la comunicació amb districte

Des del CJD7 es considera necessari treballar per tal que la interlocució amb l'estructura tècnica i política de Districte sigui més fluida i clara a l'hora de fer un seguiment dels projectes o d'abordar aquelles problemàtiques amb què s'han trobat i que afecten el correcte funcionament de l'organització.

Tot i que han notat alguna millora respecte als anys anteriors, continuen trobant-se repetidament que els ha faltat informació o no se'ls ha informat amb temps de marge suficient sobre temes que afectaven les entitats del CJD7 o a la mateixa estructura i a serveis del CJD7.

Les entitats demanen més anticipació i proactivitat per part de Districte a l'hora de comunicar-se, encarar totes aquelles temàtiques que els afecten com a entitat i mantenir una comunicació més fluida a l'hora de treballar-los conjuntament.

Aquesta demanda s'emmarca:

- [Pla d'Adolescència i Joventut 2017 - 2021](#): Fomentar espais d'interlocució i diàleg que donin veu al col·lectiu jove; Fomentar la participació política dels i les joves associats/des i no associats/des.

QUÈ DEMANAVA L'ASSOCIACIONISME EL 2022?

- 1 Renovar el conveni de gestió de la planta baixa de Can Crehuet i estudiar la rehabilitació de les dues plantes superiors
- 2 Habilitar i cedir els equipaments municipals del territori per tal que donin resposta a les necessitats de l'associacionisme juvenil
- 3 Facilitar permisos d'actes a la via pública
- 4 Millorar la comunicació amb districte

QUINS COMPROMISOS VA ADQUIRIR REGIDORIA I EN QUIN ESTAT ES TROBEN?

Malgrat el canvi de govern a la ciutat, el CJB entenem que les demandes de les entitats segueixen vigents i s'ha de seguir treballant en pro dels compromisos adquirits.

Renovar el conveni de gestió de la planta baixa de Can Crehuet i estudiar la rehabilitació de les dues plantes superiors

- Revisar el que es va aprovar al plenari en referència a la rehabilitació dels espais de Can Crehuet i a fer-ne traspàs.

Habilitar i cedir els equipaments municipals del territori per tal que donin resposta a les necessitats de l'associacionisme juvenil

- Donar suport a l'AEiG El Carmel explorant la situació actual i futura de l'espai Antiga Escola Tramuntana per tenir-la en compte com a possible local.
- Donar suport a l'AEiG El Carmel vehiculant la demanda del Ferran Tallada, parlant amb el Pau Gonzàlez (regidor d'educació), amb el Xavi (Pla de Barris) i amb el propi l'Institut.
- Donar suport a l'Esplai La Gralla juntament amb la tècnica de barri de Can Baró començant a treballar per a buscar alternatives de local.
- Donar suport a l'Esplai Sant Cebrià explorant que puguin utilitzar l'espai d'emmagatzematge de Can Safon o de Can Crehuet.
- Convocar una reunió amb CJD7 per abordar la problemàtica del conveni del Bloc 17 abans de les eleccions.

Facilitar permisos d'actes a la via pública

- Impulsar una reunió per posar en comú els punts de vista dels diferents agents que intervenen a la via pública i buscar solucions a la problemàtica de les veïnes.

Millorar la comunicació amb districte

- Explorar com replicar el model de finançament del CJB al CJD7.
- Impulsar una reunió amb la part tècnica del districte, la part política del districte, la Pilar del Departament de Joventut, i CJD7 per parlar abordar aquest tema de cara al març.

- S'ha complert el compromís
- No s'han realitzat accions
- S'ha començat a treballar
- No avaluable

QUINA ÉS L'APOSTA DEL CJB?

Des de l'àrea de Territori del [Consell de la Joventut de Barcelona \(CJB\)](#) i des del [Centre de Recursos per a les Associacions Juvenils \(CRAJ\)](#) treballem en la detecció de les necessitats de l'associacionisme juvenil de cada districte de la ciutat. Aquest apropament a cada barri i districte, ens ha permès identificar unes demandes que es fan comunes a nivell de ciutat que plasmem a continuació:

1 Donar suport a noves iniciatives i projectes juvenils autogestionats i reconèixer l'associacionisme juvenil com un agent comunitari clau als barris:

L'associacionisme juvenil desenvolupa una tasca amb un gran valor comunitari i adopta un rol dinamitzador i cohesionador als barris de la ciutat, activitats sovint poc reconegudes i valorades per la resta de la comunitat i per l'administració. **Es demana que es duguin a terme accions concretes amb el veïnat i la resta del teixit associatiu per tal de promoure el reconeixement cap a l'associacionisme juvenil.**

2 Reformular els espais de participació de districte des d'una perspectiva juvenil:

Les joves reconeixen que els diferents espais de participació promoguts des del districte són espais hostils on es reproduïxen discursos i dinàmiques adultocèntriques que els hi condicionen la participació. Davant la baixa presència de l'associacionisme juvenil en aquests espais s'ha detectat la necessitat de **reformular-los per tal de satisfer les necessitats de les joves i de les seves entitats, per tal d'incorporar-hi la perspectiva juvenil i per fomentar la participació de les joves.**

3 Dotar a les entitats juvenils d'espais en unes condicions dignes:

Les entitats juvenils coincideixen en el fet que hi ha una manca d'espais que reuneixin les condicions per poder dur a terme adequadament els projectes i activitats als seus barris. Es reivindica la necessitat que des de l'Administració es faciliti l'accés, i - en cas de demanda, la gestió - d'espais que ofereixin resposta a les necessitats de l'associacionisme juvenil en termes d'usos, horaris, dimensions, habitabilitat, seguretat de continuïtat...

4 Dissenyar un espai públic amb i per a les persones joves i l'associacionisme juvenil:

Davant la gentrificació, la privatització de l'espai públic, i la manca de zones pacificades, és necessari vetllar per unes polítiques que posin al centre a les persones que habiten els barris, facilitant els espais de trobada entre les joves i l'associacionisme. **És crucial incloure en els dissenys i en les planificacions urbanístiques al veïnat i a l'associacionisme del territori per tal de fer de l'espai públic un lloc de trobada inclusiu que satisfaci les necessitats de les persones.**

5 Facilitar l'organització i el desenvolupament d'esdeveniments i activitats a la via pública:

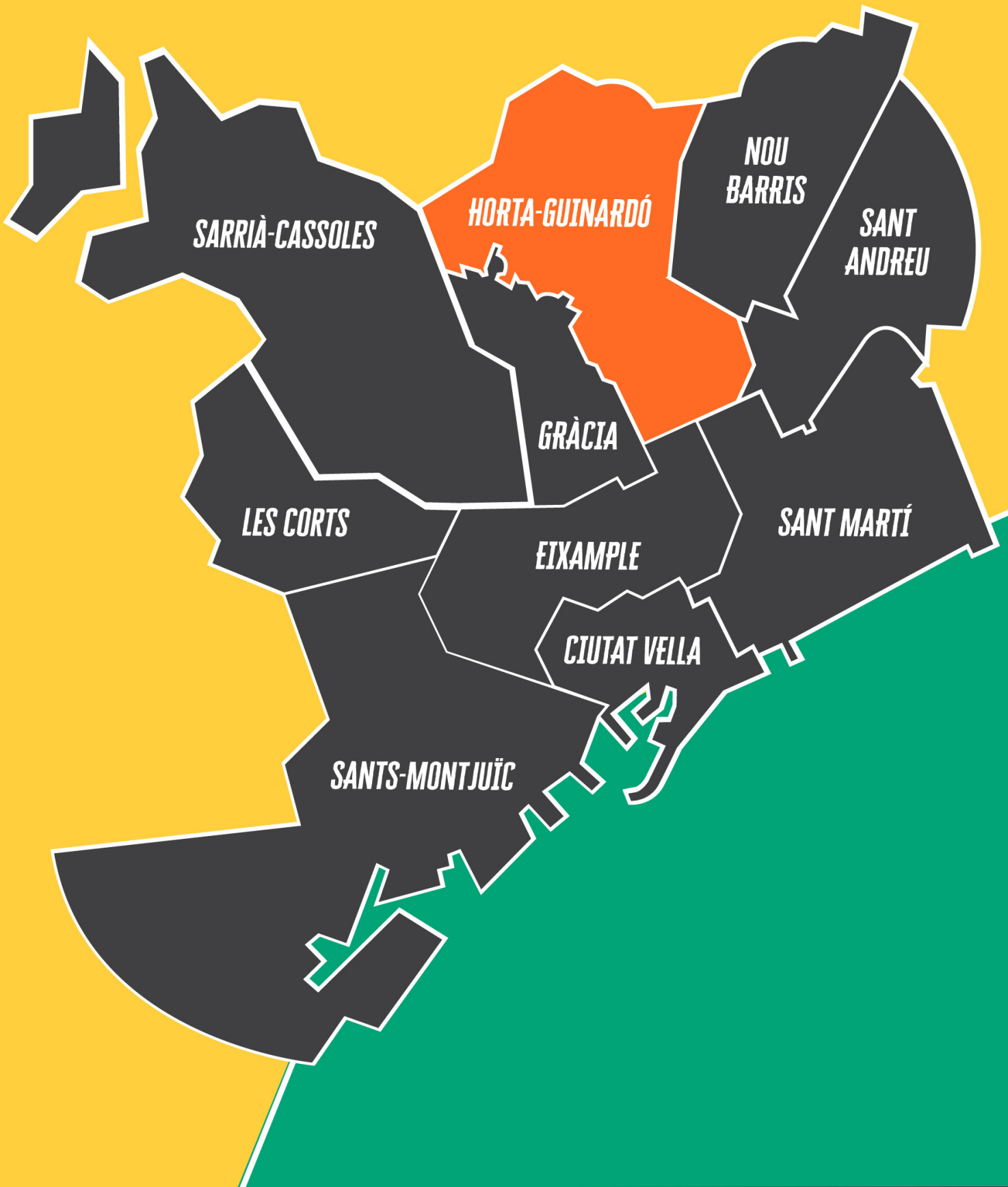
Les entitats juvenils són agents dinamitzadors dels barris que ofereixen oci alternatiu i autogestionat d'un alt valor comunitari. **Cal suport administratiu per proporcionar recursos materials i econòmics, acompanyar en la gestió dels permisos, promoure localitzacions centríques i horaris que responguin a les necessitats de les organitzacions respectant les necessitats del veïnat.** També és imprescindible rebre suport (cessió de material, de personal, o de finançament) per poder garantir l'establiment de Punts Liles als esdeveniments a la via pública per informar, prevenir, denunciar i atendre les violències masclistes i actituds i comportaments discriminatoris.

6 Garantir l'emancipació de les persones joves als seus barris:

En un context d'atur persistent, amb grans barreres per l'accés a l'habitatge digne i de precarietat generalitzada, la joventut és una de les principals afectades, que veu com la discriminació estructural dificulta l'emancipació de les joves. La pujada de preu dels habitatges, està provocant un procés d'expulsió de les joves dels seus barris, fet que té un efecte directe en les dificultats de consolidació de l'associacionisme juvenil i en l'arrelament al territori. **Es reivindica poder revertir la situació actual i garantir que les joves puguin permetre's emancipar-se al mateix barri amb unes condicions dignes.**

Elaborat pel Consell de la Joventut de Barcelona (CJB) i el Centre de Recursos per a les Associacions Juvenils (CRAJ), conjuntament el Consell de Joventut d'Horta-Guinardó.

MAPA DELS DISTRICTES DE BARCELONA

Coordina:

Col·labora:

Llicència Creative Commons
Reconeixement - NoComercial - Compartir Igual
No es permet un ús comercial de l'obra original ni de les possibles obres derivades, la distribució de les quals s'ha de fer amb una llicència igual a la que regula l'obra original.